

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 431/2021-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa

zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2016 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. júna 2021 a doplnenou podaniami doručenými ústavnému súdu 30. júla 2021 a 20. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 450 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že žalobou podanou na okresnom súde 16. decembra 2016 sa sťažovateľ ako žalobca domáhal proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), zaplatacia sumy 34 643 000 eur s príslušenstvom ako sankcie za omeškanie v zmysle zmluvy o predaji kvót skleníkových plynov z 12. novembra 2008, a to za nedodanie objednaného objemu na základe objednávky. Okresný súd vo veci rozsudkom z 1. decembra 2020

rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Sťažovateľ sa proti rozsudku odvolal podaním zo 17. marca 2021 doplneným 1. apríla 2021.

3. Ústavný súd podotýka, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti rovnakému napadnutému postupu okresného súdu aj 26. októbra 2020 (doplnenú podaniami doručenými ústavnému súdu 4. januára 2021 a 23. februára 2021, pozn.), o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením č. k. IV. ÚS 244/2021-45 z 11. mája 2021 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti opakovane zdôrazňuje, že napadnuté konanie trvá už štyri a pol roka a stále nie je ukončené ani neprávoplatne. V rozpore s týmto svojím tvrdením ale uviedol, že aj keď okresný súd vyhlásil rozsudok 1. decembra 2020, do podania jeho ústavnej sťažnosti nebola vec predložená ani odvolaciemu súdu. Zároveň sťažovateľ tvrdí, že ak by okresný súd konal hospodárne a efektívne, mohla by už byť predmetná vec na odvolacom súde. Sťažovateľ ďalej poukázal, že počas celého roka 2017 nebolo nariadené ani jedno pojednávanie o merite veci, a predložil stručný prehľad úkonov okresného súdu v období medzi 23. aprílom 2018 a 22. septembrom 2020.

5. Sťažovateľ vzhľadom na už uvedené konštatoval, že okresný súd koná nekoordinovane a nevenuje dostatočnú pozornosť riadnemu vedeniu konania, čo vyúsťuje do prietahov v predmetnom konaní. Svoju ústavnú sťažnosť teda považuje za dôvodnú, pretože účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie právnej neistoty sporových strán a navodenie stavu, v ktorom je o spore rozhodnuté príslušným súdom v rozumnom čase. Sťažovateľ preto tvrdí, že s ohľadom na samotnú dĺžku konania – štyri a pol roka došlo postupom okresného súdu k porušeniu jeho práva na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľ si zároveň uplatnil náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 450 000 eur, pričom túto sumu odôvodnil aj extrémnou dĺžkou nečinnosti okresného súdu. Sťažovateľ tiež pomerne chaoticky dôvodil, že ročná hodnota úrokov z omeškania z ním žalovanej istiny predstavuje sumu 3 291 085 eur, z čoho 10 % predstavuje sumu 329 000 eur, čo následne „zaokrúhlil“ na sumu 400 000 eur, a napokon vyhlásil, že preto považuje ním uplatnené finančné zadosťučinenie v sume 450 000 eur za adekvátne.

7. Posledným podaním doručeným ústavnému súdu 20. augusta 2021 sťažovateľ priebežne aktualizoval, že dĺžka napadnutého súdneho konania je už 4 roky, 8 mesiacov a 4 dni. Zároveň zdôraznil, že vec sa stále nachádza na okresnom súde, hoci už podal odvolanie, no ešte stále sa nevyjadril k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu došlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

10. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

12. Ústavný súd v prvom rade podotýka, že na väčšinu námietok v tejto ústavnej sťažnosti už odpovedal v uznesení č. k. IV. ÚS 244/2021-45 z 11. mája 2021 (dĺžka súdneho konania, resp. údajná nečinnosť okresného súdu počas roka 2017). Vzhľadom na fakt, že sťažovateľ podal novú ústavnú sťažnosť iba mesiac po predošlom rozhodnutí ústavného súdu, nedošlo k relevantnej zmene okolností prípadu, ktoré by odôvodnili iný záver ústavného súdu vo vzťahu k postupu okresného súdu, ktorý viedol k vydaniu meritórneho rozhodnutia. V tejto časti ústavný súd v plnej miere odkazuje na uznesenie č. k. IV. ÚS 244/2021-45 z 11. mája 2021. Iba na okraj podotýka, že tvrdenie sťažovateľa, že ani po štyri a pol roku nebolo vydané ani neprávoplatné meritórne rozhodnutie, je nielen v rozpore so skutkovým stavom (ako bol ustálený už v predošlom rozhodnutí ústavného súdu), ale aj s inými tvrdeniami sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti (podal odvolanie a vec stále nebola postúpená odvolaciemu súdu).

13. Jedinou námietkou, ktorá presahovala rámec predošlej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, bola jeho výhrada týkajúca sa nečinnosti okresného súdu v rámci úkonov pred postúpením súdneho spisu odvolaciemu súdu. Ústavný súd si preto znova vyžiadal predmetný súdny spis okresného súdu (sp. zn. 12 C 120/2016) na nahliadnutie a v období po písomnom vyhotovení rozsudku okresného súdu zistil tieto skutočnosti:

- Dňa 17. marca 2021 podal sťažovateľ odvolanie, ktoré doplnil podaním z 1. apríla 2021.
- Dňa 26. mája 2021 vyzval okresný súd žalovaného, aby sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa v stanovenej lehote 20 dní.
- Dňa 31. mája 2021 okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku.
- Dňa 4. júna 2021 požiadal žalovaný o predĺženie lehoty na vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa do 7. júla 2021.
- Dňa 8. júna 2021 okresný súd uznesením č. k. 12 C 120/2016-1950 predĺžil žalovanému lehotu na vyjadrenie do 7. júla 2021.
- Dňa 7. júla 2021 žalovaný doručil okresnému súdu vyjadrenie k odvolaniu.
- Dňa 15. júla 2021 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa v lehote 20 dní vyjadril k podaniu žalovaného, ak to považuje za potrebné.

14. Z už uvedeného súhrnu vyplýva, že postup okresného súdu pred predložením veci odvolaciemu súdu síce trvá už viac ako tri mesiace, ale táto dĺžka je rozhodujúcou mierou spôsobená rozsahom odvolania sťažovateľa, ktoré po doplnení presahuje 140 strán. Z rovnakého dôvodu nemohol ústavný súd považovať za nehospodárne, resp. neefektívne predĺženie lehoty žalovanému na vyjadrenie sa k odvolaniu o ďalší mesiac. Ústavný súd preto v doterajšom priebehu konania (aj s poukazom na závery ústavného súdu uvedené v uznesení č. k. IV. ÚS 244/2021-45 z 11. mája 2021) neidentifikoval momenty, ktoré by predstavovali nečinnosť, prípadne neefektívnosť okresného súdu v takej miere, ktorá by mohla byť základom na potenciálne porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti nedokázal identifikovať konkrétnu okolnosť, ktorá by mala predstavovať nečinnosť alebo neefektívny postup okresného súdu. Sťažovateľ iba opakoval všeobecné tvrdenia o nehospodárnosti, neefektívnosti, nesústreďenosti a extrémnej dĺžke súdneho konania. Je síce pravda, že samotná dĺžka súdneho konania presiahla už štyri roky, ale ide o rozsiahly a právne zložitý súdny spor s medzinárodným prvkom, pričom okresný súd už ale vydal meritórny rozsudok, aj keď tento dosiaľ nie je právoplatný.

15. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a okolností danej veci ústavný súd dospel k záveru, že dĺžku napadnutého konania na okresnom súde nemožno považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná. Ústavný súd preto uzavrel, že v tomto prípade nemohol konštatovať na strane okresného súdu také nedostatky, na základe ktorých by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

17. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik preťahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť. Zároveň ale ústavný súd zdôrazňuje, že takáto nová ústavná sťažnosť by mala byť zo strany sťažovateľa relevantným spôsobom odôvodnená vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam v napadnutom konaní, ktoré by predstavovali nečinnosť, prípadne neefektívnu činnosť okresného súdu. Postup, ktorý sťažovateľ zvolil, nie je efektívnou ochranou jeho základného práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu